

ВИСОКА
ПОСЛОВНА
ШКОЛА
СТРУКОВНИХ
СТУДИЈА
НОВИ САД

ЗБИРКА ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА

УПУТСТВО

- Кандидати који конкуришу за упис на студијске програме: Финансије и банкарство, Трговина и међународно пословање и Туризам и хотелијерство полажу пријемни испит из два предмета по избору од наведених у садржају. Кандидати који конкуришу за упис на студијски програм Примењена информатика полажу пријемни испит из Математике и Информатике.
- Збирка питања за припрему пријемног испита садржи списак неопходне литературе и по 80 питања из сваког од седам предмета.
- Будући студенти ће, од свих понуђених, на пријемном испиту добити укупно 40 истих питања (по 20 из сваке области), као што су у збирци.

САДРЖАЈ

Економија	3
Пословна економија	13
Социологија	21
Психологија	31
Географија	41
Математика	51
Информатика.....	65

ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА:

- Д. Богдановић, Г. Иванишевић, Основи економије за 1. разред економске школе, Завод за издавање уџбеника и наставна средства, Београд
- Д. Драгишић, Б. Илић, Б. Медојевић, М. Павловић, Основи економије за 2. разред економске школе, Завод за издавање уџбеника и наставна средства, Београд

ПИТАЊА:

1. Укупност производних и непроизводних делатности у области материјалне производње, промета и потрошње економских добара и услуга је _____
2. Три велике друштвене поделе рада су:
 - а) прва велика друштвена подела рада настаје одвајањем _____ и _____
 - б) друга велика друштвена подела рада је појава _____
 - в) трећа је издвајање _____
3. Основни фактори производње су:
 - а) средства за рад и предмети рада
 - б) земљиште и капитал
 - в) новац, радна снага и земљиште
 - г) радна снага, средства за рад и предмети рада
4. Време трајања једног обрта (о) израчунава се путем обрасца:
 - а) $o = O/n$
 - б) $n = O/o$
 - в) $o = N/O$
 - г) $o = n/O$
5. Сви односи понуде и тражње који се успостављају ради размене роба и услуга у одређено време и на одређеном месту чине _____
6. Тражња одређене врсте робе зависи од:
 - а) понуде и тражње
 - б) разноврсности понуде и цене коштања
 - в) прихода становништва, цена робе и потреба, укуса, жеља и навика потрошача
 - г) цене и квалитета робе
7. Образац кружног кретања капитала (фактора производње) у робној привреди је:

8. Повезати појмове са леве стране и одговарајуће обрасце са десне стране:
а. НД	1. ПВ + НВ
	2. ДБП - ПВ
б. ДБП	3. Ам + НВ
	4. ЛП + Ак
в. ДП	5. ДПБ – ПР
9. Новчани израз новостворене вредности произведене у једној држави за временски период од једне године је: _____
10. Шта показује величина националног дохотка:
- а) _____
- б) _____
- в) _____
11. Фазе друштвеног процеса производње су:
- а) производња, расподела, продаја
- б) материјална производња, расподела, размена, потрошња
- в) материјална производња, расподела, размена, продаја
- г) расподела, размена, куповина, продаја
12. Изражавање вредности робе на свим територијама универзално и веома једноставно путем само једне робе зове се:
- а) потпун (развијен) облик вредности
- б) прост (случајан) облик вредности
- в) новчани облик вредности
- г) општи облик вредности
13. Укупно произведена количина материјалних добара и извршених услуга у једној држави за временски период од једне године назива се:
- а) национални доходак
- б) акумулација
- в) друштвени бруто производ
- г) амортизација
14. Продуктивност рада израчунава се преко следеће формуле:
- а) $Pr = T/Q$
- б) $Pr = Q/T$
- в) $Pr = Q/L$
- г) $Pr = L/Q$
15. Основни облици кредитног новца су:
- а) папирни и метални новац
- б) папирни новац, чек, меница
- в) метални новац, банкнота, папирни новац
- г) меница, банкнота, готовински чек

16. Највиши и најчвршћи облик удруживања монополистичких предузећа у оквиру једне гране производње, при чему губе сваки облик самосталности, назива се:
- а) труст
 - б) синдикат
 - в) картел
 - г) комбинат
17. Процес производње који се непрекидно обнавља назива се:
- а) проширена производња
 - б) акумулација
 - в) репродукција
 - г) амортизација
18. Робна производња је:
- а) привређивање са ризиком
 - б) привређивање за задовољење сопствених потреба
 - в) производња за размену
 - г) привређивање без ризика
19. Варијабилни (пропорционални) трошкови су:
- а) трошкови средстава за рад
 - б) трошкови предмета рада и радне снаге
 - в) трошкови машина и алата
 - г) трошкови предмета рада
20. Увећање постојећих фактора производње да би се створили услови за проширивање обима и квалитета производње је:
- а) амортизација
 - б) национални доходак
 - в) лична потрошња
 - г) акумулација
21. Сировине су:
- а) средства за производњу
 - б) средства за рад
 - в) предмети рада
 - г) природна добра
22. Каматна стопа се израчунава на основу формуле:
- а) $k' = \text{камата} / \text{зајмовни капитал} \times 100$
 - б) $k' = \text{камата} / \text{акцијски капитал} \times 100$
 - в) $k' = \text{зајмовни капитал} / \text{камата} \times 100$
 - г) $k' = \text{зајмовни капитал} \times \text{камата}$

23. Нарушена монетарна равнотежа, када је у оптицају већа количина новца од потребне количине што је праћено растом цена, представља _____
24. Дивиденда је доходак од:
- а) обвезница
 - б) штедних улога
 - в) акција
 - г) земљишне ренте
25. Тражња одређене врсте робе зависи од:
- а) понуде и тражње
 - б) разноврсности понуде и цене коштања
 - в) прихода становништва, цена робе и потреба, укуса, жеља и навика потрошача
 - г) цене и квалитета робе
26. Апсолутна рента је:
- а) екстрапрофит који се остварује на бази бољих природних услова
 - б) основни доходак који добија сваки капиталиста земљовласник
 - в) добит коју земљовласник добија продајом земље
27. Екстрапрофит остварују произвођачи који имају:
- а) цену коштања мању од просечне гранске цене коштања
 - б) тржишну цену једнаку цени коштања
 - в) профит једнак гранском профиту
28. Тржишна цена је _____
29. У оптицајни (циркулирајући) капитал убрајају се:
- а) радна снага
 - б) предмети рада и радна снага
 - в) средства за рад
 - г) средства за рад и радна снага
30. Употребна вредност робе је _____
31. Опште правило понуде гласи:
- а) са променом цене понуђена количина робе се не мења
 - б) при вишој цени мања је понуђена количина робе
 - в) при вишој цени већа је тражена количина робе
 - г) при вишој цени већа је понуђена количина робе
32. Облици друштвене репродукције су:
- а) _____
 - б) _____
 - в) _____

33. Потребан производ представља ону количину материјалних добара неопходних за задовољење:
- потреба потрошача
 - уобичајених потреба непосредног произвођача
 - развоја друштва
 - потреба свих становника
34. Цена акције се исказује на основу следеће формуле:
- Цена акције = $Nv \times d' / k'$
 - Цена акције = $Nv \times k' / d'$
 - Цена акције = Nv / d'
 - Цена акције = $k' / Nv \times d'$
- * (Nv - номинална вредност, d' - дивидендна стопа, k' - каматна стопа)
35. Према субјективној теорији вредности, вредност робе се схвата као:
- материјализован људски рад садржан у роби
 - корисност коју роба има за потрошача
 - друштвено-потребно радно време за њену производњу
 - њено објективно својство
36. Фазе друштвене репродукције су:
- _____
 - _____
 - _____
 - _____
37. Трошкови производње сведени на јединицу производа представљају цену коштања која се може изразити обрасцем :
- $ЦК = \text{Тр. Пр.} / \text{Кол. Пр}$
 - $ЦК = \text{Кол. Пр.} / \text{Тр. Пр.}$
 - $ЦК = \text{Кол. Пр.} - \text{Тр. Пр.}$
 - $ЦК = \text{Тр.Пр} - \text{Кол. Пр.}$
- * (Тр. - трошкови производње, Кол.Пр. - укупна количина производа)
38. Интензивност рада је _____
39. Економичност изражава захтев да се:
- произведе одређени обим производње уз што мање улагање рада
 - оствари одређени доходак уз што мање улагање фактора производње
 - произведе одређена вредност уз што ниже трошкове фактора производње
 - за одређено време произведе већа или мања количина материјалних добара

40. Девизни курс је:
- а) пројекција девизног биланса
 - б) законско смањење вредности домаће новчане јединице
 - в) цена стране валуте на домаћем тржишту
 - г) берзанска цена злата
41. Материје на које људи делују средствима за рад у циљу прилагођавања својим потребама називају се _____
42. Монета представља:
- а) ковани новац чију масу, облик, назив и квалитет одређује држава
 - б) ковани и папирни новац чији облик и квалитет одређује држава
 - в) најстарији облик папирног новца
43. Сједињавање и пословна сарадња предузећа различитих грана производње представљају:
- а) хоризонтално комбиновање
 - б) комбиновање
 - в) вертикално комбиновање
 - г) диверзификација производње
44. Дефлација је _____
45. Банкарска добит представља:
- а) разлику између активне и пасивне камате по покрићу чистих трошкова новчаног промета
 - б) зараду банке на основу одобравања кредита становништву
 - в) зараду банке на основу вођења текућег рачуна и обављања платног промета
 - г) зараду коју банка остварује емитовањем хартија од вредности
46. Трошкови промета деле се на:
- а) трошкове малопродаје и велепродаје
 - б) производне и непроизводне (чисте) трошкове
 - в) фиксне и варијабилне трошкови
 - г) месечне, кварталне и годишње трошкове
47. Постојани капитал је капитал уложен у:
- а) средства за рад
 - б) средства за производњу
 - в) радну снагу
 - г) предмете рада и радну снагу
48. Пораст интензивности рада доводи до повећања:
- а) продуктивности рада
 - б) новостворене вредности (утрошка рада)
 - в) обима производње
 - г) вредности јединице производа

49. Економски принципи су:
- а) _____
 - б) _____
 - в) _____
50. Диференцијална рента је:
- а) основни доходак који добија сваки капиталиста земљовласник
 - б) екстрапрофит који се остварује на бази бољих природних услова
 - в) добит коју земљовласник добија на основу продаје земље
51. Функције новца су:
- а) _____
 - б) _____
 - в) _____
 - г) _____
 - д) _____
52. Натуралну структуру ДБП чине:
- а) производна и потрошна материјална добра
 - б) пренета и новостворена вредност
 - в) лична потрошња, акумулација и резерве
53. Монопол је:
- _____
54. Услови настанка робне производње су:
- а) _____
 - б) _____
 - в) _____
55. Закон вредности је _____
56. Облици тржишне конкуренције су:
- а) _____
 - б) _____
57. Основни услови за појаву радне снаге као робе су:
- а) _____
 - б) _____
58. Доходак који доноси земљишни капитал зове се:
- а) камата
 - б) профит
 - в) предузетничка добит
 - г) земљишна рента
59. Акцијски капитал је _____

60. Фактори који утичу на продуктивност рада су:
- а) _____
 - б) _____
 - в) _____
 - г) _____
 - д) _____
 - ђ) _____
61. Јединство производних снага и производних односа представља _____
62. Облици изражавања вредности робе су:
- а) _____
 - б) _____
 - в) _____
 - г) _____
63. Цена стране валуте на домаћем тржишту назива се _____
64. Потпуна усаглашеност између расположиве и потребне количине новца у једној земљи назива се _____
65. Функције тржишта су:
- а) _____
 - б) _____
 - в) _____
66. Образац цене коштања гласи: _____
67. Национални доходак се може изразити као
НД = _____ + _____
68. Профитна стопа се изражава по формули: _____
69. На профитну стопу утичу:
- а) _____
 - б) _____
 - в) _____
70. На висину радне снаге као робе утичу:
- а) _____
 - б) _____
 - в) _____
 - д) _____

71. Образац броја обрта капитала:

- a) $n = O/o$
- б) $n = K/o$
- в) $n = o/O$
- г) $n = o /K$

72. Картел је _____

73. Рабат је _____

74. Маржа је _____

75. Врсте монополских удружења су:

- a) _____
- б) _____
- в) _____
- г) _____

76. Облици у којима се остварују процеси концентрације и централизације капитала и производње су:

- a) _____
- б) _____
- в) _____

77. Разлика између транснационалне и мултинационалне корпорације

78. Неопходност планирања у савременој привреди потиче из потребе за

79. Наменска расподела ДБП може се приказати као:

- a) ДБП = МТП + ПВ
- б) ДБП = МТП + ЛП + Ак
- в) ДБП = ПВ + НВ

80. Вишак производа се употребљава за:

- a) _____
- б) _____
- в) _____

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА:

- Божидар Ставрић, Благоје Пауновић, Петар С. Бојовић, Пословна економија за први разред економске школе.

ПИТАЊА

Питања су отвореног, затвореног и комбинованог типа. Код питања отвореног типа треба уписати тачан одговор; код питања затвореног типа треба заокружити тачан одговор; код питања комбинованог типа дато је више одговора, треба пронаћи тачан и/или се међу понуђенима не налази тачан одговор, те га треба дописати. Одговори треба да буду кратки и јасни (недвосмислени).

1. Шта је предмет изучавања пословне економије?

2. Које све научне дисциплине укључује пословна економија

3. Наведите кључне циљеве изучавања пословне економије:

4. Како се деле носиоци привређивања према броју лица која обухватају (заокружити један тачан одговор) :
 - а) на појединачне и групне
 - б) на просте и сложене
 - в) на једночлане и вишечлане
5. Наведите дефиницију предузећа као привредног субјекта.

6. Које су основна обележја предузећа (заокружити три тачна одговора)
 - а) основни субјект тржишне привреде
 - б) организациона целина, односно скуп средстава за производњу
 - в) самостално привредно-правно лице
 - г) скуп сродника и симпатизера власника, односно управљача
7. Који су елементи предузећа као система (заокружити три тачна одговора)
 - а) радни колектив
 - б) средства за производњу
 - в) резултати пословања
 - г) организација
 - д) услови пословања

8. Наведите 5 група средстава за рад које разликујемо према њиховим техничким карактеристикама.
-
9. Шта чини средства за производњу као елемент предузећа?
-
10. Основни задатак пословне економије јесте да систематски шири знања о свим аспектима пословања (заокружити један тачан одговор):
- а) предузећа
 - б) државе
 - в) друштва
 - г) економије
11. Извори средстава се деле на сопствена и позајмљена према (заокружити један тачан одговор):
- а) времену
 - б) власништву
 - в) висини
 - г) квалитету
12. Основни носилац производње је предузеће, а основни носилац потрошње је (заокружити један тачан одговор):
- а) друштво
 - б) трговина
 - в) предузеће
 - г) домаћинство
13. Умножак утрошених елемената производње и цена елемената производње по јединици утрошка су (заокружити један тачан одговор):
- а) приходи
 - б) расходи
 - в) трошкови
 - г) утрошци
14. Структуру предузећа чине елементи: радни колектив, средства за производњу, резултати пословања и (заокружити један тачан одговор):
- а) средства за рад
 - б) организација
 - в) предмети рада
 - г) запослени

15. Према местима њиховог настанка трошкови се деле на трошкове израде и (заокружити један тачан одговор):
- а) режијске трошкове
 - б) производне трошкове
 - в) трошкове промета
 - г) трошкове продаје
16. Подела предузећа према делатности је на производна, трговинска и (заокружити један тачан одговор):
- а) привредна
 - б) непривредна
 - в) финансијска
 - г) нефинансијска
17. Трошкови који се мењају са променом обима производње су (заокружити један тачан одговор):
- а) променљиви трошкови
 - б) варијабилни трошкови
 - в) фиксни трошкови
 - г) релативно фиксни трошкови
18. Ортакчко и командитно друштво чине (заокружити један тачан одговор):
- а) привредно друштво капитала
 - б) привредно друштво лица
 - в) привредно друштво акционара
 - г) привредно друштво профита
19. Распоређивање укупних трошкова на носиоце је (заокружити један тачан одговор):
- а) систематизација трошкова
 - б) класификација трошкова
 - в) категоризација трошкова
 - г) калкулација трошкова
20. Акционарско друштво представља облик предузећа које капитал неопходан за пословање и развој прибавља издавањем (заокружити један тачан одговор):
- а) деоница
 - б) плата
 - в) капитала
 - г) профита

21. Коефицијент ангажовања средстава као однос суме ангажованих средстава и вредности остварене производње изражава се формулом (заокружити један тачан одговор):
- а) $Ka=S/C$
 - б) $Ka=C/S$
 - в) $Ka=S \times C$
 - г) $Ka=S+C$
22. Производња, расподела, размена и потрошња су (заокружити један тачан одговор):
- а) делатности предузећа
 - б) делови предузећа
 - в) структура пословања
 - г) фазе репродукције
23. Елементи ангажовања средстава предузећа су стална и (заокружити један тачан одговор):
- а) обртна средства
 - б) нестална средства
 - в) променљива средства
 - г) повремена средства
24. Примарне функције предузећа су управљање, руковођење и (заокружити један тачан одговор):
- а) извршење
 - б) планирање
 - в) извештавање
 - г) одлучивање
25. Величина укупног прихода зависи од физичког обима производње и (заокружити један тачан одговор):
- а) квалитета производа
 - б) тржишне цене производа
 - в) структуре производа
 - г) карактеристика производа
26. Појавни облици средстава предузећа су ствари, новац и (заокружити један тачан одговор):
- а) организација
 - б) план
 - в) капитал
 - г) права

27. Финансијска разлика између укупног прихода и укупног расхода је (заокружити један тачан одговор):
- а) добит
 - б) продуктивност
 - в) економичност
 - г) рентабилност
28. Однос вредности остварене производње у току године и вредности обртних средстава која су коришћена у том процесу назива се (заокружити један тачан одговор):
- а) коефицијент обрта
 - б) коефицијент вредности
 - в) коефицијент производње
 - г) коефицијент процеса
29. Захтев да се оствари што већа вредност, односно укупни приход са што мањим трошковима елемената производње, је (заокружити један тачан одговор):
- а) принцип добити
 - б) принцип продуктивности
 - в) принцип економичности
 - г) принцип рентабилности
30. Како се зову трошкови који се мењају спорије од промена обима производње:
- а) варијабилни трошкови
 - б) пропорционални трошкови
 - в) прогресивни трошкови
 - д) _____
31. Извори средстава се деле на сопствена и позајмљена према (заокружити један тачан одговор):
- а) власништву
 - б) времену
 - в) висини
 - г) квалитету
32. Умножак утрошених елемената производње и цена елемената производње по јединици утрошка су (заокружити један тачан одговор):
- а) приходи
 - б) расходи
 - в) трошкови
 - г) утрошци

33. Према местима њиховог настанка трошкови се деле на трошкове израде и (заокружити један тачан одговор):
- а) режијске трошкове
 - б) производне трошкове
 - в) трошкове промета
 - г) трошкове продаје
34. Дефинишите појам организације пословања.
- _____
35. У која 4 вида се могу изразити резултати пословања?
- _____
36. Којих 5 критеријума се најчешће користе за разврставање предузећа?
- _____
37. На које 3 врсте се деле предузећа према делатности?
- _____
38. Каква могу бити производна предузећа (6 типова) према карактеру процеса рада?
- _____
39. Наведи поделу предузећа према структури елемената производње.
- _____
40. Наведи поделу предузећа према величини.
- _____
41. Наведи поделу предузећа према власништву.
- _____
42. Који су основни организациони облици предузећа?
- _____
43. Дефинишите ортакчко друштво као облик пословне организације.
- _____
44. У која друштва се убраја командитно друштво?
- _____
45. На шта се своди одговорност друштва са ограниченом одговорношћу?
- _____
46. Какав облик предузећа представља акционарско друштво?
- _____
47. Шта се подразумева под структуром предузећа као организационог система?
- _____

48. Који су основни услови за оснивање предузећа?

49. Која су два основна система оснивања предузећа?

50. Који су општи разлози престанка предузећа?

51. Које су примарне функције предузећа?

52. Које 4 кључне одлуке се доносе у процесу управљања?

53. Објасните функцију руковођења.

54. Дефинишите средства предузећа и наведите њихове облике.

55. Дефинишите обртна средства предузећа.

56. Који су основни облици улагања у репродукцију?

57. Шта су утрошци?

58. Дефинишите трошкове.

59. Који су 3 основна облика трошења средстава за рад?

60. Наведите 4 критеријума поделе трошкова.

61. Које су основне карактеристике фиксних трошкова?

62. Које су основне карактеристике варијабилних трошкова?

63. Шта је ангажовање средстава?

64. У којим облицима се јављају ангажована средства?

65. Како се дефинише коефицијент обрта средстава?

66. Шта показује коефицијент обрта средстава?

67. Која су 2 кључна елемента ангажовања средстава?

68. Који су облици (3) ангажовања средстава?

69. Како се назива време које протече од момента обезбеђења новчане суме за набавку средстава за производњу и за исплату зарада, па све до поновне појаве вредности у новчаном облику?

70. Из којих фаза (4) се састоји циклус репродукције средстава?

71. Како се зове коефицијент који показује однос између суме ангажованих средстава (С) и вредности остварене производње (Ц)?

72. Које 2 врсте контроле ангажовања средстава се користе у контроли ангажовања средстава?

73. Која су 3 појавна облика резултата пословања?

74. Дефинишите укупан приход и наведите 2 елемента од којих зависи његова величина?

75. Дефинишите добитак као резултат пословања предузећа.

76. Који учесници (3) се јављају у расподели укупног прихода?

77. Како гласи основни економски принцип пословања?

78. У која 3 различита облика се испољавају резултати пословања предузећа?

79. У која 3 вида се исказују улагања у процес пословања предузећа?

80. Која су 3 парцијална принципа пословања?

СОЦИОЛОГИЈА

ЛИТЕРАТУРА:

- Група аутора, СОЦИОЛОГИЈА за 3. разред средњих стручних школа и 4. разред гимназије, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд
- др Милован Митровић, др Сретен Петровић, СОЦИОЛОГИЈА, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд

ПИТАЊА

1. Термин „социологија“ први је употребио:
 - а) Рајт Милс
 - б) Роберт Мертон
 - в) Огист Конт
 - г) Михаило Поповић
2. Узрочно објашњење одговара на питање о:
 - а) узроку појаве
 - б) пореклу појаве
 - в) потребама које нека појава задовољава
 - г) структури појаве
3. Генеричко објашњење одговара на питање о:
 - а) пореклу појаве
 - б) узроку појаве
 - в) потребама које појаве задовољавају
 - г) структури појаве
4. Логичка радња којом се једна група појава дели на врсте међусобно сродних појава зове се:
 - а) класификација
 - б) мерење
 - в) социометрија
 - г) анализа садржаја
5. Схватање према коме су земље Европе супериорније у сваком погледу од других земаља назива се:
 - а) евроцентризам
 - б) глобализам
 - в) империјализам
 - г) национализам

6. Рад у социолошком смислу је:
- а) стварање материјалних вредности
 - б) однос човека према природи и однос људи међусобно
 - в) свесна, сврсисходна активност којом човек даје употребну вредност добрима
 - г) стварање духовних вредности
7. Веровање у једног бога познато је као:
- а) атеизам
 - б) политеизам
 - в) монотеизам
 - г) аскетизам
8. Основни чиниоци друштвене производње су:
- а) својински односи, радна снага, роба
 - б) човек, средства за рад, предмети рада
 - в) подређени, надређени, производи
 - г) произвођачи, производни односи, потрошачи
9. Номо faber значи:
- а) свесно биће
 - б) производно биће
 - в) породично биће
 - г) емотивно биће
10. Склапање брака са више партнера назива се:
- а) полигинија
 - б) полиандрија
 - в) полигамија
 - г) моногамни брак
11. Емиграција је исто што и:
- а) досељавање
 - б) одсељавање
 - в) број рођених
 - г) број умрлих
12. Друштвени положај је исто што и:
- а) друштвени простор
 - б) друштвено време
 - в) друштвени статус
 - г) друштвена улога

13. На значај разумевања друштвеног делања указује:
- а) Макс Вебер
 - б) Роберт Мертон
 - в) Огист Конт
 - г) Карл Маркс
14. Демографија је:
- а) наука о становништву
 - б) наука о демонима
 - в) наука о графитима
 - г) грана дефектологије
15. Друштво у коме слојни положај појединца зависи од његове способности назива се:
- а) демократија
 - б) мериократско друштво
 - в) аутократија
 - г) цивилизација
16. Промена слојног положаја појединца у односу на његов ранији положај назива се:
- а) унутаргенерацијска покретљивост
 - б) међугенерацијска покретљивост
 - в) друштвена стратификација
 - г) друштвена репродукција
17. Друштвени положај који се добија рођењем назива се:
- а) стечени статус
 - б) одбачени статус
 - в) лични статус
 - г) приписани статус
18. Правила о томе „како би требало да буде“ називају се:
- а) норме
 - б) вредности
 - в) друштвене улоге
 - г) друштвени положаји
19. Деаграризација је:
- а) напуштање пољопривреде
 - б) смањена смртност становништва
 - в) пресељавање из градова у село
 - г) повећање броја сеоског становништва

20. Процес усвајања културе назива се:
- а) социјализација
 - б) национализација
 - в) демократизација
 - г) диференцијација
21. Два најпознатија схватања бирократије формулисали су:
- а) Огист Конт и Сен Симон
 - б) Емил Диркем и Роберт Мертон
 - в) Ентони Гиденс и Мајкл Хараламбос
 - г) Карл Маркс и Макс Вебер
22. Највиша статусна група назива се:
- а) елита
 - б) слој
 - в) класа
 - г) сталез
23. Квалитативна метода предност даје:
- а) исказима испитаника
 - б) статистичким подацима
 - в) документима
 - г) звучним изворима
24. Група људи од којих се тражи обавештење назива се:
- а) контролна група
 - б) узорак
 - в) експериментална група
 - г) радна група
25. Друштво је:
- а) мањи или већи број људи на одређеној територији
 - б) мањи број људи повезан духовним сродством
 - в) друштвена група чије чланове повезује неки интерес
 - г) мањи број људи повезан крвним сродством
26. Нације су:
- а) историјски формиране репродуктивне заједнице
 - б) историјски формиране етничке заједнице
 - в) историјски формиране интересне заједнице
 - г) друштвено - политичке заједнице

27. Промена слојног положаја појединца назива се:
- а) друштвена стратификација
 - б) друштвена покретљивост
 - в) револуција
 - г) еволуција
28. Имиграција означава:
- а) одсељавање
 - б) досељавање
 - в) број рођених
 - г) број умрлих
29. Могућност склапања брака са више партнера назива се:
- а) полигинија
 - б) полиандрија
 - в) полигамија
 - г) моногамни брак
30. Веровање у једног бога познато је као:
- а) монотеизам
 - б) политеизам
 - в) атеизам
 - г) аскетизам
31. Промена слојног положаја појединца у односу на родитеље назива се:
- а) међугенерациска покретљивост
 - б) унутаргенерациска покретљивост
 - в) еволуција
 - г) револуција
32. Ширење индустријске производње познато је као:
- а) индустријализација
 - б) деиндустријализација
 - в) пацифизам
 - г) национализам
33. Способност постизања добровољне послушности назива се:
- а) моћ
 - б) статусна група
 - в) статусни симбол
 - г) углед

34. Скуп исказа којима се објашњава нека појава назива се:
- а) друштвена норма
 - б) теорија
 - в) друштвени положај
 - г) друштвена улога
35. Неравноправне могућности мушкараца и жена називају се:
- а) сексуална револуција
 - б) класне неједнакости
 - в) глобалне неједнакости
 - г) родне неједнакости
36. Скуп лица која живе на одређеној територији назива се:
- а) држава
 - б) друштво
 - в) нација
 - г) популација
37. Метод је:
- а) теорија једне науке
 - б) начин проучавања
 - в) верска секта
 - г) друштвена група
38. Друштвени положај који је резултат личног постигнућа назива се:
- а) стечени статус
 - б) приписани статус
 - в) лични статус
 - г) одбачени статус
39. Друштвени положај који се добија рођењем назива се:
- а) стечени статус
 - б) одбачени статус
 - в) лични статус
 - г) приписани статус
40. Функција је:
- а) друштвени положај
 - б) целина састављена од елемената
 - в) друштвена група чији чланови имају осећај блискости
 - г) улога коју елемент има у систему

41. Владавина народа назива се: _____
42. Оснивачем социологије сматра се: _____
43. Брак једног мушкарца са више жена назива се: _____
44. Брак једне жене са више мушкараца назива се: _____
45. Брак једног мушкарца и једне жене назива се: _____
46. Досељавање је познато и као: _____
47. Веровање у више богова назива се: _____
48. Атеисти су: _____
49. Социологија је:
- а) друштвена наука
 - б) природна наука
 - в) биотехничка наука
 - г) научна дисциплина
50. Скуп лица која живе на одређеној територији назива се:
- а) држава
 - б) друштво
 - в) популација
 - г) нација
51. Функција је:
- а) друштвени положај
 - б) целина састављена од елемената
 - в) друштвена група чији чланови имају осећај блискости
 - г) улога коју елемент има у систему
52. Врста деловања и понашања која се одвија на очекиван начин назива се: _____
53. Друштвени положај је место које појединац заузима у расподели: _____
54. Трајне скупине људи међусобно повезане заједничким друштвеним деловањем, пореклом или друштвеним положајем, сличним потребама, интересима и вредностима називају се:

55. Фактички брак назива се и: _____
56. Инцест – табу је: _____
57. Уколико је мајка главни ауторитет, породични односи називају се: _____
58. Уколико је отац главни ауторитет, породични односи називају се: _____

59. Породични односи у традиционалној породици били су:
- а) патријархални
 - б) матријархални
 - в) егалитарни
 - г) нуклеарни
60. Племе, народ и нација су врста:
- а) етничких заједница
 - б) верских заједница
 - в) професионалних удружења
 - г) међународних организација
61. Мржња према другој нацији назива се: _____
62. Неједнака могућност појединца и група да доносе одлуке од интереса не само за себе, него и за друге, назива се: _____
63. Два основна типа насеља су: _____
64. Процес ширења градских образаца мишљења, деловања и понашања, тј. градског начина живота и на сеоски простор, означава се као: _____
65. Биолошко - репродуктивне друштвене установе су: _____
66. Политичке друштвене установе су: _____
67. Којој врсти друштвених усанова припадају школе? _____
68. Којој врсти друштвених усанова припадају штампа, радио, телевизија...? _____
69. Политика без морала назива се: _____
70. Вештина управљања друштвом посредством специфичних јавних (политичких) усанова и организација назива се: _____
71. Елементи структуре сваке државе су:
- а) _____
 - б) _____
 - в) _____
72. Према структури државне власти, државе могу бити:
- а) _____
 - б) _____
73. Према типу политичких односа, државе могу бити:
- а) _____
 - б) _____
74. Владавина појединца или мале групе људи над целим друштвом назива се: _____
75. Систем писаних правила која прописује држава назива се: _____

76. Основне политичке организације идеолошки и интересно повезаних појединаца и група називају се:

77. Према броју чланова, партије могу бити:
- а) _____
 - б) _____
78. Према типу унутрашњих односа, партије могу бити:
- а) _____
 - б) _____
79. Према броју партија, политички системи могу бити: _____
80. Варијанте истог језика називају се: _____

ПСИХОЛОГИЈА

ЛИТЕРАТУРА:

- Никола Рот и Славољуб Радоњић: Психологија – за 2. разред гимназије (уџбеник). Завод за уџбенике.

ПИТАЊА

Потребно је заокружити само један тачан одговор код питања са понуђеним решењима или уписати тачан одговор код отворених питања.

1. Примена резултата психолошких истраживања у пракси спада у

2. Психички живот чине:
 - а) психичке особине и њихово манифестовање у понашању
 - б) психички процеси
 - в) психичке особине
 - г) психички процеси, психичке особине и њихово манифестовање у понашању
3. У теоријске психолошке дисциплине спадају:
 - а) општа психологија и психологија рада
 - б) општа психологија и психологија личности
 - в) клиничка психологија и психологија рада
 - г) психологија рада и психологија личности
4. Основне методе психолошког истраживања су:
 - а) експериментална и неекспериментална метода
 - б) анкета и интервју
 - в) интервју и експериментална метода
 - г) тест и скале процене
5. Суштинска одлика експерименталног истраживања је:

6. Праћење властитих доживљаја и извештавање о њима, назива се

7. Психолошка техника која подразумева да један или више процењивача треба да прикажу неки психички процес или неку особину на тај начин што ће означити место које им по њиховој процени припада у некој лествици или скали, назива се:
- а) скала процене
 - б) упитник
 - в) тест
 - г) анкета
8. Тест интелигенције спада у :
- а) тестове знања
 - б) тестове способности
 - в) тест личности
 - г) тест моторних способности
9. Чиниоци као што су мотиви, интересовања и очекивања, а који изазивају и одређују пажњу спадају у:
- а) интраперсонални
 - б) спољашњи
 - в) унутрашњи
 - г) хотимични
10. Када се при опажању простим чулним подацима дода извесно знање и значење, тада говоримо о:
-
11. Као битна својства пажње издвајају се:
- а) секундарност и усмереност
 - б) селективност и усмереност
 - в) селективност и умереност
 - г) садржајност и усмереност
12. Тенденција да се при опажању сличне дражи организују у једну целину назива се:
- а) закон близине
 - б) закон сличности
 - в) закон добре форме
 - г) закон заједничке судбине
13. Степен будности (пажња) везан је за посебну нервну структуру:
-
14. Процес путем кога се некој особи која се непосредно опажа придају одређена својства, особине и намере, назива се:
-

15. Систематска грешка у опажању која је последица дејства прве импресије на тумачење каснијих података, назива се:
-
16. Процес закључивања о узроцима понашања особе која се опажа назива се:
-
17. Повећана осетљивост организма, која настаје услед понављања интензивних и опасних дражи, назива се:
- а) хабитуација
 - б) сензитизација
 - в) сензибилизација
 - г) хуманизација
18. Облик реаговања који се састоји у томе да се на дражи које се понављају, а нису од значаја, све слабије реагује и на крају сасвим престаје, назива се:
- а) хабитуација
 - б) преосетљивост
 - в) сензитизација
 - г) пренаглашеност
19. Основни Павловљев оглед везан је за:
-
20. У оквиру инструменталног учења, Торндајк је формулисао закон који каже да радње бивају учвршћене или елиминисане у зависности од ефекта до којих доводе. Тај закон се зове:
- а) закон елиминације
 - б) закон ефекта
 - в) закон учвршћивања
 - г) закон последице
21. Под поткрепљењем се подразумева:
- а) награда која доводи до задовољења неког мотива
 - б) казна која елиминише задовољење неког мотива
 - в) јачање награђиваног понашања
 - г) награда која доводи до задовољења неког мотива и до јачања награђиваног понашања
22. Учење које подразумева постојање узора чије се понашање пажљиво посматра, запажа и памти, назива се:
-

23. За стицање моторних вештина неопходно је:
- а) препознавање наученог
 - б) бројно понављање
 - в) смањена осетљивост на бол
 - г) постојање приручника са вербалним описом
24. Дејство неког ранијег учења на касније учење или на каснију активност уопште назива се:
- _____
25. Учење по моделу назива се још и:
- а) класично условљавање
 - б) стицање моторних вештина
 - в) учење угледањем на узор
 - г) сензитизација
26. Трајање оног што је учењем претходно стечено назива се:
- _____
27. Обнављање ранијих утисака у облику представа или понављање речима оног што смо раније читали или слушали назива се:
- _____
28. Обим непосредног памћења износи око:
- а) 5 података
 - б) 12 података
 - в) 25 података
 - г) 7 података
29. Када се раније научени материјал не може више репродуковати или препознати, тада говоримо о:
- _____
30. Смисаоно градиво се заборавља:
- а) брже од неосмишљеног материјала
 - б) спорије од неосмишљеног материјала
 - в) једнако брзо као и неосмишљени материјал
 - г) једнако споро као и неосмишљени материјал
31. Активно заборављање је резултат међусобног ометања или сукобљавања два градива. Ако садашње учење омета памћење раније наученог, реч је о:
- а) проактивној инхибицији
 - б) ретроактивној инхибицији
 - в) ефекту учења
 - г) закону ефекта

32. Према Мајеру, начин на који смо пришли одређеном проблему, а који зависи од начина на који се проблем види или од тога у чему видимо тешкоћу проблема, назива се:
-
33. Према најстрожијем критеријуму, процес који доводи до стварања друштвено вредног и оригиналног дела, које нема претходника у историји човечанства, назива се:
- а) деструктивни процес
 - б) стваралачки процес
 - в) иновативни процес
 - г) перцептивни процес
34. Изненадно или спонтано јављање решења или идеје у стваралачком процесу назива се:
- а) илуминација
 - б) инкубација
 - в) верификација
 - г) препарација
35. Појам конвергентног мишљења одговара појму
- а) дивергентног мишљења
 - б) имагинативног мишљења
 - в) реалистичног мишљења
 - г) апстрактног мишљења
36. Исто значење као и машта, у основи, има термин:
-
37. Количник умног узраста и календарског узраста пута 100, је формула за израчунавање:
-
38. Спирман је на основу факторске анализе поставио теорију:
- а) 5 фактора
 - б) 7 фактора
 - в) 10 фактора
 - г) 2 фактора
39. Терстонова теорија групних фактора почива на:
- а) 5 фактора
 - б) 7 фактора
 - в) 10 фактора
 - г) 2 фактора
40. Особе чији се умни количник налази између 90 и 110 имају:
-

41. Умни количник имбецила износи:
- а) између 90 и 100
 - б) између 50 и 70
 - в) између 20 и 50
 - г) до 20
42. За доживљај пријатности или непријатности се често користи термин:
- а) афективни тон
 - б) сентимент
 - в) хедонизам
 - г) опажај
43. Мање интензивна, али дуготрајна емоционална стања, која „боје“ целокупно свесно доживљавање називају се
-
44. Емоционалне промене за човека имају:
- а) стваралачки смисао
 - б) биолошки смисао
 - в) смисао забаве
 - г) смисао да отежају функционисање човека
45. У примарне емоције спадају:
- а) страх, бес, поштовање, туга
 - б) страх, љубав, бес, туга
 - в) страх, бес, срећа, туга
 - г) страх, срећа, жалост, туга
46. Осећање страхопоштовања спада у :
-
47. Дивљење које произилази из фасцинација необичним у уметничком делу спада у:
- а) примарне емоције
 - б) сложене емоције
 - в) морална осећања
 - г) естетска осећања
48. У који стадијум моралног развоја, према Колбергу, спада такво поступање где се морални принципи поштују сами по себи?
-

49. Међулична наклоност обавезно укључује:
- а) емоционалну компоненту
 - б) еротску привлачност
 - в) биолошку предиспозицију
 - г) љубав
50. Љубав коју углавном карактерише осећање бриге и заштитнички однос према потомку спада у:
- а) романтичну љубав
 - б) пријатељску љубав
 - в) љубав према отаџбини
 - г) родитељску љубав
51. Када емоције које су сувише јаке и дуготрајне наносе извесну штету човеку у телесном функционисању, говоримо о
-
52. Снажан драматичан догађај опасан по сопствени физички и психички интегритет или опстанак, или по интегритет и опстанак својих најближих, назива се:
-
53. Стрес чине:
- а) стресна ситуација и реакција на стресну ситуацију
 - б) стресна ситуација
 - в) реакција на стресну ситуацију
 - г) стресна ситуација и стресор
54. У истраживању Јелене Влајковић и Милана Марковића о узнемирујућој вредности 73 животна догађаја, највећу могућу узнемирујућу вредност имао је следећи животни догађај:
- а) смрт брачног друга
 - б) рођење детета за мајку
 - в) смрт детета
 - г) развод брака
55. Ирационални страх од неких спољашњих објеката, живих бића или ситуација, као што је страх од паука, страх од затвореног простора, страх од лифта итд., назива се
-
56. Код реаговања организма на стресну ситуацију, фаза у којој организам успева да успостави равнотежу повећаним напором, назива се:
- а) фаза "аларма"
 - б) фаза отпора
 - в) фаза превазилажења
 - г) фаза исцрпљености организма

57. Свесно доживљена потреба, као што су глад, жеђ, потреба за сном, потреба за мокрењем итд., назива се

58. У мотиве који су засновани на принципу хомеостазе спада:

- а) мотив постигнућа
- б) родитељски мотив
- в) тежња ка моћи
- г) потреба за сном

59. У сложене, „више“ мотиве убраја се:

60. Мотив који се састоји у тежњи да се постигне нешто вредно и чиме се појединац може истаћи пред другима, назива се:

61. Када, у вези са мотивима, оно што је било средство временом постане циљ, тада говоримо о:

- а) функционалној аналогји мотива
- б) аутономној функционалности мотива
- в) функционалној аутономији мотива
- г) функционисању мотива

62. Препреке које се ни дуготрајним напорима не могу лако савладати, зову се

63. Када се један мотив супротстави другом мотиву, говоримо о:

64. Када је човек у ситуацији да мора учинити једну од две непријатне ствари, тада говоримо о:

- а) конфликту двоструког привлачења
- б) конфликту двоструког одбијања
- в) конфликту истовременог привлачења и одбијања
- г) непостојању конфликта

65. Поступци којима се човеково ја брани од угрожавајућих спољашњих опасности и сопствених неприхватљивих жеља, зову се:

66. Одбрамбени механизам који се састоји у приписивању сопствених дубоко скривених и потиснутих жеља и идеја, назива се:

67. Када се деси да су код човека прави разлози његовог понашања потиснути, а он покушава да пронађе друге прихватљиве, оправданије разлоге свог понашања, и при том никог не обмањује, већ стварно у њих верује, тада говоримо о једном одређеном одбрамбеном механизму. Тај одбрамбени механизам назива се:
- а) потискивање
 - б) рационализација
 - в) реакциона формација
 - г) пројекција
68. Манифестовање ставова, мишљења или понашања које је карактеристично за групе којима припадамо, назива се:
-
69. Позитиван и трајан однос према објектима и идејама за које смо уверени да су за нас посебно важни, подразумевамо код:
- а) интересовања
 - б) ставова
 - в) вредности
 - г) мотива
70. Спремност за бављење одређеним активностима и задовољство у томе, карактеристично је за:
-
71. Ставови који нису засновани на чињеницама, који су редовно праћени јаким емоцијама и упорно се одржавају, зову се:
- а) неоправдане функционалне аналогije
 - б) предрасуде
 - в) конформизам
 - г) вредности
72. Проблеми које проучава психологија личности тичу се:
- а) структуре, динамике и развита личности
 - б) искључиво структуре личности
 - в) структуре и динамике личности
 - г) развоја личности
73. Питања о јединицама приказивања личности и о њиховој повезаности везана су за:
-
74. За појединца карактеристичан начин реаговања на различите дражи и ситуације, назива се:
-

75. Телесне особине личности као што су висина, дебљина и изглед уопште, спадају у:
- а) морфолошке карактеристике личности
 - б) физиолошке карактеристике личности
 - в) социјалне карактеристике личности
 - г) психолошке карактеристике личности
76. Процес учења на основу контакта са другим особама, а помоћу којег појединац стиче облике понашања од важности за друштвени живот, назива се:
- а) сензитизација
 - б) секуларизација
 - в) социјализација
 - г) сензибилизација
77. Међу најважнијим за формирање и развој личности јесу:
- а) породица и вршњаци
 - б) породица и медији
 - в) породица, школа и вршњаци
 - г) школа и вршњаци
78. Место које појединац има и функција коју обавља у групи којој припада називају се:
-
79. Зрела личност обухвата одлике које се тичу:
- а) интелектуалне и социјалне зрелости
 - б) интелектуалне и емоционалне зрелости
 - в) интелектуалне, емоционалне и конатативно - социјалне зрелости
 - г) емоционалне и социјалне зрелости
80. Оне теорије које, како цео психички живот, тако и личност, објашњавају на основу проучавања спољног или објективно манифестованог понашања, спадају у:
- а) хуманистичке теорије личности
 - б) психодинамичке теорије личности
 - в) социјалне теорије личности
 - г) бихевиоралне теорије личности

ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА:

- Владимир Ђурић – Географија за други разред гимназије; Јован Илић, Владимир Ђурић, Томислав Ракићевић, Драган Родић, Никола Ђорђевић – Географија за други разред економске школе.

ПИТАЊА

Питања су отвореног, затвореног и комбинованог типа. Код питања отвореног типа треба уписати тачан одговор; код питања затвореног типа треба заокружити тачан одговор; код питања комбинованог типа дато је више одговора, треба пронаћи тачан и/или се међу понуђенима не налази тачан одговор, те га треба дописати. Одговори треба да буду кратки и јасни (недвосмислени).

1. Ко је написао прво дело под називом Географија?

2. Ко је оснивач научне географије (заокружити један тачан одговор)?
 - а) Џорџ Вашингтон
 - б) Кристофер Колумбо
 - в) Јосиф Панчић
 - г) Александар Хумболт
3. Које су географије из домена економске географије (заокружити више тачних одговора)?
 - а) туристичка
 - б) демографија
 - в) физичка
 - г) пољопривредна
4. Ко је саставио прву географску карту?
 - а) Јован Цвијић
 - б) Аристотел
 - в) Александар Хумболт
 - г) _____
5. Почетни меридијан је

6. Тачка у којој се секу меридијани и упоредници назива се

7. Шта чини математичку основу географске карте (заокружити више тачних одговора)?
- а) папир
 - б) размер
 - в) координатна мрежа
 - г) оквир карте
8. Шта је наталитет?
-
9. Како се зове кретање становништва?
- а) миграција
 - б) играција
 - в) деградација
 - г) моба
10. Којој језичкој групи народа припадају Румуни и Мађари (заокружити више тачних одговора)?
- а) Словени
 - б) Угро-Финци
 - в) Романи
 - г) Германи
11. Којој језичкој групи народа припадају Срби?
-
12. Како се зове исељавање становништва?
-
13. Навести три основне расе људи:
-
14. Полуномадско кретање у развијене области ради зараде зове се:
- а) путовање
 - б) турнеја
 - в) печалбарство
 - г) посета
15. Из ког писма се развила ћирилица?
- а) клинастог писма
 - б) ворда
 - в) глагољице
 - г) алфабета

16. Земља са највишим бруто друштвеним производом је:
- а) Италија
 - б) Мексико
 - в) Заир
 - г) _____
17. Источна Азија се још назива и _____
18. По броју говеда прво место у свету заузима:
- а) Немачка
 - б) Перу
 - в) Индија
 - г) Ангола
19. Највећа налазишта нафте налазе се у _____
20. Којој раси припадају Пигмеји?
- а) мешовитој
 - б) жутој
 - в) негроидној
 - г) белој
21. Кина је чувена по вештини прављења:
- а) вуне
 - б) дијаманата
 - в) свиле
 - г) чоколаде
22. Где се развила цивилизација Маја и Инка (заокружити више тачних одговора)?
- а) Калифорнија
 - б) Јукатан
 - в) Гватемала
 - г) Мадагаскар
23. Која језера спадају у скупину Великих језера (заокружити више тачних одговора)?
- а) Онтарио
 - б) Мичиген
 - в) Ири
 - г) Бело

24. Навести просторе сталног снега и леда (заокружити више тачних одговора):

- а) Антарктик
- б) Мадагаскар
- в) Гренланд
- г) Ирска

25. Која држава је водећи светски извозник банана?

- а) Чиле
- б) Гвинеја Бисао
- в) Еквадор
- г) Мексико

26. Која држава је прва у свету по производњи кукуруза и соје?

- а) Холандија
- б) Нигерија
- в) САД
- г) Панама

27. Ко су староседеоци Аустралије?

28. Ко је први светски извозник вуне од мерино овце?

- а) Италија
- б) Француска
- в) САД
- г) Аустралија

29. Меланезија је група:

- а) Белих острва
- б) Изгубљених острва
- в) Црвених острва
- г) _____

30. Које је највеће језеро на свету?

31. Које је најдубље језеро на свету?

32. Којем народу припадају Татари?

33. Радом којих сила је настао рељеф (заокружити више тачних одговора):

- а) тајних
- б) ендогених
- в) егзогених
- г) малих

34. Планине по настанку могу бити (заокружити више тачних одговора):

- а) веначне
- б) високе
- в) громадне
- г) благе

35. Низије се пружају на висини од

36. Највећи планински врх на свету је

37. Климатски елементи су (заокружити више тачних одговора):

- а) Сунчево зрачење
- б) температура ваздуха
- в) облачност
- г) падавине

38. Тајфун је

39. Климатски фактори су (заокружити више тачних одговора):

- а) географска ширина
- б) географска дужина
- в) рељеф
- г) влажност ваздуха

40. Како се назива путања по којој се Земља окреће око Сунца?

41. Сва мора и океани на Земљи чине:

- а) Велику бару
- б) Велики океан
- в) Велико море
- г) _____

42. Најсланије море је

43. Водом најбогатија река на свету је:

- а) Сена
- б) Дунав
- в) Волга
- г) Амазон

44. Наука која се бави проучавањем рељефа зове се

45. Како се називају густе и тешко проходне шуме у Азији?

46. Како се називају густе и тешко проходне шуме у Јужној Америци?

47. Четинарске шуме Русије називају се:

- а) мочваре
- б) пешчаре
- в) прашуме
- г) тајге

48. Највећи српски географ је

49. Највећи српски научник је

50. Највећи светски произвођач пшенице је:

- а) Мексико
- б) Нигер
- в) Кина
- г) Украјина

51. Сунцокрет је пореклом из:

- а) Чилеа
- б) Етиопије
- в) САД
- г) Русије

52. Највећи произвођач шећерне репе је:

- а) Русија
- б) Француска
- в) Заир
- г) Аргентина

53. Највећу трговачку морнарицу има:
- а) Перу
 - б) Панама
 - в) Немачка
 - г) Египат
54. Највећи произвођач пиринча је:
- а) Кина
 - б) Венецуела
 - в) Украјина
 - г) Нови Зеланд
55. Највећи светски произвођач вина је:
- а) Перу
 - б) Чад
 - в) Француска
 - г) Италија
56. Највећи извозници кафе су (заокружити више тачних одговора):
- а) Швајцарска
 - б) Бразил
 - в) Јапан
 - г) Колумбија
57. Највећи извозници агрума су (заокружити више тачних одговора):
- а) Норвешка
 - б) Шпанија
 - в) Бразил
 - г) Грчка
58. Која је држава прва у свету по залихама угља?
-
59. Какао се највише гаји у:
- а) Обали Слоноваче
 - б) Индији
 - в) Португалу
 - г) Аргентини

60. Главни произвођачи дувана су (заокружити више тачних одговора):
- а) Кина
 - б) Бразил
 - в) Јапан
 - г) Индија
61. Главни извозник дијаманата и кобалта је:
- а) Обала Слоноваче
 - б) Заир
 - в) Бразил
 - г) Белорусија
62. Највеће острво на свету је
-
63. Најмногољуднија држава на свету је
-
64. Аеродроми са највећим авио прометом су у (заокружити више тачних одговора):
- а) Чикагу
 - б) Лондону
 - в) Њујорку
 - г) Минхену
65. Највећа лука на свету је у:
- а) Ђенови
 - б) Нанту
 - в) Ротердаму
 - г) Минску
66. Главни град Индонезије је:
- а) Кабул
 - б) Џакарта
 - в) Цирих
 - г) Баку
67. Главни град Непала је:
- а) Душанбе
 - б) Аман
 - в) Катманду
 - г) Дака

68. Главни град Уједињених Арапских Емирата је:

- а) Абу Даби
- б) Улан Батор
- в) Пном Пен
- г) Куала Лампур

69. Главни град Етиопије је:

- а) Куала Лампур
- б) Адис Абеба
- в) Најроби
- г) Порто Ново

70. Главни град Египта је:

- а) Киншаса
- б) Каиро
- в) Бангуи
- г) Тунис

71. Који су национални паркови у Србији?

72. Највиши планински врх Србије је

73. Која је најдужа река Србије?

74. Која река има најдужи ток у Србији?

75. Која је највећа пећина у Србији?

76. Са колико држава се граничи Србија?

- а) 4
- б) 12
- в) 8
- г) 5

77. Које је највеће акумулацијско (вештачко) језеро у Србији?

- а) Палићко
- б) Ђердапско
- в) Сребрно
- г) Власинско

78. Коју планину у Србији називамо „српском Светом Гором“?

79. У којем делу Србије се простира Панонска низија?

80. Планине у Војводини су (заокружити више тачних одговора):

- а) Палићке
- б) Вршачке
- в) Фрушка гора
- г) Делиблатска пешчара

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА:

- Збирка решених задатака из математике за припрему класификационог испита, Драган Мунитлак, Милорад Мијатовић, Будућност, Нови Сад 2003.

ПИТАЊА

1. 8% провизије од 6000 динара је:
 - a) 600
 - b) 480
 - v) 540
 - г) 800
2. Књига која кошта 200 динара прво је поскупела 20%, а затим појефтинила 20%. Цена књиге сада износи:

3. Роба је калирала од првобитне тежине 10% и сада тежина робе износи 270 kg. Првобитна тежина робе је износила:
 - a) 300
 - b) 280
 - v) 290
 - г) 30
4. Рабат од 8% износи 240 динара. Сума на коју је рабат рачунат је:
 - a) 2200
 - b) 2400
 - v) 3000
 - г) 2800
 - д) _____
5. Књига која кошта 800 динара прво је појефтинила 15%, а затим још 5%. Нова цена књиге износи:
 - a) 640
 - b) 646
 - v) 686
 - г) 724

6. Расходи неког предузећа повећани су за 10% и сада износе 550000 динара. Расходи предузећа пре повећања били су:
- а) 510000
 - б) 480000
 - в) 525000
 - г) 504000
 - д) _____
7. 5% провизије од 5000 динара је:
- _____
8. Књига кошта 250 динара. Након поскупљења од 30% цена књиге износи:
- а) 280
 - б) 350
 - в) 325
 - г) 300
9. Цена капута после појефтињења од 20% износи 4000 динара. Цена капута пре појефтињења је износила:
- а) 4800
 - б) 5000
 - в) 4400
 - г) 5200
 - д) _____
10. Књига кошта 500 динара. Након поскупљења од 25% цена књиге износи:
- _____
11. 15% провизије од 2500 динара је:
- а) 300
 - б) 375
 - в) 250
 - г) 500
12. Цена ципела после појефтињења од 12% износи 4400 динара. Цена ципела пре појефтињења је износила:
- а) 4800
 - б) 4600
 - в) 6000
 - г) 5200
 - д) _____

13. Који капитал доноси интерес (камату) од 2000 динара након 5 месеци уз интересну (каматну) стопу од 4% (користити прост интересни рачун):
-
14. Колики интерес (камату) доноси капитал од 80000 динара након 6 месеци уз интересну (каматну) стопу од 5% (користити прост интересни рачун):
- а) 2600
 - б) 24000
 - в) 2000
 - г) 4600
15. Заједно са 4% интереса за време од 6 година дужник је вратио 37200 динара. Сума коју је позајмио износи (користити прост интересни рачун):
- а) 24000
 - б) 28000
 - в) 33000
 - г) 30000
 - д) _____
16. Који капитал доноси интерес (камату) од 3000 динара након 5 година уз интересну (каматну) стопу од 3% (користити прост интересни рачун):
- а) 20000
 - б) 30000
 - в) 15000
 - г) 45000
17. Који капитал доноси интерес (камату) од 900 динара након 3 године уз интересну (каматну) стопу од 5% (користити прост интересни рачун):
- а) 7000
 - б) 5000
 - в) 9000
 - г) 6500
 - д) _____
18. Капитал од 10000 динара након 2 године уз интересну (каматну) стопу од 15% износи: (користити сложен интересни рачун)
- а) 13000
 - б) 13300
 - в) 13225
 - г) 13310
19. Капитал од 1000 динара након 3 године уз интересну (каматну) стопу од 10% износи: (користити сложен интересни рачун)
-

20. Капитал од 2000 динара након 3 године уз интересну (каматну) стопу од 10% износи:
(користити сложен интересни рачун)

- а) 2600
- б) 2662
- в) 2660
- г) 2666

21. Решење једначине $\frac{x+1}{x-3} = \frac{x+3}{x-5}$ је:

- а) $x = 1$
- б) $x = 2$
- в) $x = 3$
- г) $x = -1$

22. Решење једначине $\frac{x+1}{x-6} = \frac{x+6}{x-8}$ је:

23. Решење једначине $\frac{x}{2} + \frac{3x+4}{6} - \frac{2-x}{3} = 4$ је:

- а) $x = 0$
- б) $x = -2$
- в) $x = 3$
- г) $x = 1$

24. Решење једначине $\frac{x}{4} + \frac{2x+5}{2} - \frac{3-x}{4} = \frac{1}{4}$ је:

- а) $x = -1$
- б) $x = 2$
- в) $x = 1$
- г) $x = 4$
- д) _____

25. Решење неједначине $(x-1)(x-2) < (x+3)(x+1) - 3(x-3)$ је:

- а) $x \in (-\frac{5}{2}, +\infty)$
- б) $x \in (-\infty, -\frac{5}{2})$
- в) $x \in (0, \frac{5}{2})$
- г) $x \in (-\infty, 0)$

26. Решење неједначине $\frac{x+1}{x-2} < 0$ је:

27. Решење неједначине $2(3x-4) + x < 3 - 4(2x+5)$ је:

а) $x \in (3, +\infty)$

б) $x \in (-\infty, -\frac{4}{5})$

в) $x \in (0, \frac{1}{5})$

г) $x \in (-\infty, -5)$

д) _____

28. Решење неједначине $2(3x-4) - 4x > 3 - 2(2x+5)$ је:

а) $x \in (\frac{1}{6}, +\infty)$

б) $x \in (-\infty, -\frac{3}{5})$

в) $x \in (0, \frac{1}{5})$

г) $x \in (-\infty, -5)$

д) _____

29. Решење система једначина $\begin{cases} x + y = 11 \\ 3x - y = 21 \end{cases}$ је:

30. Решење система једначина $\begin{cases} x - 2y = 5 \\ 2x + y = 20 \end{cases}$ је:

а) $x = 8, y = 4$

б) $x = 7, y = 1$

в) $x = 5, y = -1$

г) $x = 9, y = 2$

31. Решење система једначина $\begin{cases} 2a - b = 4 \\ 3a + b = 16 \end{cases}$ је:

а) $a = 3, b = 2$

б) $a = 0, b = 4$

в) $a = 5, b = 1$

г) $a = 3, b = 4$

д) _____

32. Решење система једначина $a - b = 5$
 $3a + 4b = 22$ је:
- а) $a = 6, b = 1$
 - б) $a = 7, b = 2$
 - в) $a = -1, b = 6$
 - г) $a = 10, b = 5$
33. Решења (корени) квадратне једначине $x^2 - 2x - 24 = 0$ су:
- а) $x_1 = 6, x_2 = 4$
 - б) $x_1 = -4, x_2 = 6$
 - в) $x_1 = -4, x_2 = 0$
 - г) $x_1 = 6, x_2 = 6$
 - д) _____
34. Решења (корени) квадратне једначине $x^2 + 5x - 14 = 0$ су:
- _____
35. Решења (корени) квадратне једначине $x^2 - x - 6 = 0$ су:
- а) $x_1 = 2, x_2 = 3$
 - б) $x_1 = -2, x_2 = 3$
 - в) $x_1 = -4, x_2 = 3$
 - г) $x_1 = 1, x_2 = 6$
36. Решења (корени) квадратне једначине $x^2 + 2x - 15 = 0$ су:
- а) $x_1 = 5, x_2 = 3$
 - б) $x_1 = -5, x_2 = 0$
 - в) $x_1 = 5, x_2 = -3$
 - г) $x_1 = 1, x_2 = -3$
 - д) _____
37. Бројеви $x_1 = 3 + \sqrt{6}, x_2 = 3 - \sqrt{6}$ су решења квадратне једначине :
- а) $x^2 - 3x + 6 = 0$
 - б) $x^2 - 6x + 3 = 0$
 - в) $x^2 - 6x + 9 = 0$
 - г) $x^2 + 3x - 3 = 0$

38. Бројеви $x_1 = 4 + \sqrt{5}$, $x_2 = 4 - \sqrt{5}$ су решења квадратне једначине :

а) $x^2 - 8x + 11 = 0$

б) $x^2 - 8x - 11 = 0$

в) $x^2 - 8x + 25 = 0$

г) $x^2 + 11x - 8 = 0$

д) _____

39. Бројеви $x_1 = 3 + \sqrt{7}$, $x_2 = 3 - \sqrt{7}$ су решења квадратне једначине :

а) $x^2 - 6x - 2 = 0$

б) $x^2 + 2x - 6 = 0$

в) $x^2 + 6x + 2 = 0$

г) $x^2 - 6x + 2 = 0$

40. Бројеви $x_1 = 2 + \sqrt{2}$, $x_2 = 2 - \sqrt{2}$ су решења квадратне једначине :

а) $x^2 - 2x + 4 = 0$

б) $x^2 + 2x + 2 = 0$

в) $x^2 - 4x + 2 = 0$

г) $x^2 - 2x - 4 = 0$

41. Нуле (корени) квадратне функције $y = 2x^2 - 18x$ су:

42. Нуле (корени) квадратне функције $y = 2x^2 - 50$ су:

43. Нуле (корени) квадратне функције $y = 3x^2 - 48$ су:

а) $x_1 = 0$, $x_2 = 4$

б) $x_1 = -4$, $x_2 = 0$

в) $x_1 = 4$, $x_2 = 4$

г) $x_1 = 4$, $x_2 = -4$

44. Нуле (корени) квадратне функције $y = 3x^2 - 3$ су:

а) $x_1 = 0$, $x_2 = 1$

б) $x_1 = 1$, $x_2 = 1$

в) $x_1 = -1$, $x_2 = -1$

г) $x_1 = 3$, $x_2 = 0$

д) _____

45. Решење квадратне неједначине $x^2 - 5x + 4 > 0$ је:

- а) $x \in (1,4)$
- б) $x \in (-\infty,1) \cup (4,+\infty)$
- в) $x \in (-\infty,1)$
- г) $x \in (4,+\infty)$

46. Решење квадратне неједначине $x^2 - 5x + 6 < 0$ је:

- а) $x \in (-\infty,2) \cup (3,+\infty)$
- б) $x \in (5,6)$
- в) $x \in (-\infty,2)$
- г) $x \in (3,+\infty)$
- д) _____

47. Решење квадратне неједначине $-x^2 + 6x - 5 > 0$ је:

48. Решења квадратне неједначине $x^2 - 5x + 4 < 0$ је:

- а) $x \in (1,4)$
- б) $x \in (-\infty,1) \cup (4,+\infty)$
- в) $x \in (-\infty,1)$
- г) $x \in (4,+\infty)$

49. Израчунавањем $\frac{(-3)^5 \cdot 3^3 \cdot 3^6}{11^5 \cdot 11^3 \cdot (-11)^6}$ добија се:

- а) $\left(\frac{3}{11}\right)^{14}$
- б) $-\left(\frac{3}{11}\right)^{90}$
- в) $\frac{3}{11}$
- г) д) $-\left(\frac{3}{11}\right)^{14}$

50. Израчунавањем $\frac{3^2 \cdot 3^3 \cdot (-3)^{10}}{(-13)^2 \cdot 13^3 \cdot 13^{10}}$ добија се:

51. Израчунавањем $\frac{5^2 \cdot 5^3 \cdot (-5)^6}{12^2 \cdot 12^3 \cdot (-12)^6}$ добија се:

а) $-\left(\frac{5}{12}\right)^{11}$

б) $\left(\frac{5}{12}\right)^{11}$

в) $\frac{5}{12}$

г) $\left(\frac{5}{12}\right)^{36}$

д) _____

52. Израчунавањем $\frac{7^2 \cdot 7^4 \cdot (-7)^6}{15^2 \cdot 15^4 \cdot (-15)^6}$ добија се:

а) $-\left(\frac{7}{15}\right)^{12}$

б) $\left(\frac{7}{15}\right)^{12}$

в) $\frac{7}{15}$

г) $\left(\frac{7}{15}\right)^{54}$

53. Израчунавањем $\frac{\left(\frac{4}{6} - \frac{7}{12}\right) : \frac{1}{4}}{\frac{1}{6}}$ добија се:

а) 1

б) -2

в) $\frac{1}{6}$

г) 4

д) _____

54. Израчунавањем $\frac{\left(\frac{4}{9} - \frac{7}{12}\right) : \frac{5}{6}}{-\frac{1}{6}}$ добија се:

- a) 1
- б) -1
- в) $\frac{1}{6}$
- г) 6

55. Ако је $z_1 = 5 + i$, $z_2 = 1 - 2i$ тада је $z_1 \cdot z_2$:

- a) $7 + 9i$
- б) 7
- в) $7 - 9i$
- г) $5 - 2i$

56. Ако је $z_1 = 5 + i$, $z_2 = 1 - 2i$ тада је $\frac{z_1}{z_2}$:

57. Сређивањем израза $\frac{x+y}{x} + \frac{x}{x-y} + \frac{y^2}{x^2-xy}$ добија се:

- a) $\frac{x+y^2}{x-y}$
- б) $\frac{2x}{x-y}$
- в) $\frac{2}{x}$
- г) $\frac{x}{x^2-y}$

58. Сређивањем израза $\sqrt[3]{a\sqrt{a\sqrt{a}}}$ добија се:

59. Сређивањем израза $\frac{1}{x^2-x} - \frac{1}{x^2+x} + \frac{2}{x^2-1}$ добија се:

- a) $\frac{2}{x(x-1)}$
- б) 0
- в) $x(x-1)$
- г) $\frac{1-x}{x(x+1)}$

60. Сређивањем израза $(a^4\sqrt{a^3})^2 : \left(\frac{1}{a}\sqrt{a}\right)$ добија се:

а) $-a^4$

б) a^3

в) a^4

г) \sqrt{a}

д) _____

61. Сређивањем израза $\left(\frac{x+5}{5} + \frac{x+5}{x}\right) \cdot \frac{25}{(x+5)^2}$ добија се:

а) 1

б) $\frac{5}{x+5}$

в) $\frac{5}{x}$

г) $\frac{x}{5}$

62. Сређивањем израза $(x^4\sqrt{x^3})^2 : \left(\frac{1}{x}\sqrt{x}\right)$ добија се:

а) $-x^4$

б) x^5

в) x^2

г) \sqrt{x}

д) _____

63. Сређивањем израза $\left(\frac{x+4}{4} + \frac{x+4}{x}\right) \cdot \frac{8}{(x+4)^2}$ добија се:

а) $\frac{16}{(x+4)^2}$

б) $\frac{8}{x+4}$

в) $\frac{2}{x}$

г) $\frac{x}{2}$

64. Растављањем на факторе израза $x^5(x-4) - 9x^3(x-4)$ добија се:

65. Растављањем на факторе израза $a^4(a+3) - 4a^2(a+3)$ добија се:

а) $a^2 \cdot (a+3) \cdot (a-2)$

б) $a^2 \cdot (a-2) \cdot (a+2)$

в) $a^2 \cdot (a+3)$

г) $a^4 - 4a^2$

д) _____

66. Растављањем на факторе израза $x^3 - x^5$ добија се:

а) $x^3(x-1)(x+1)$

б) $(1-x)(1+x)$

в) x^3

г) $x^3(1-x)(1+x)$

д) _____

67. Растављањем на факторе израза $a^3(a-3) - 4a(a-3)$ добија се:

а) $a \cdot (a-3) \cdot (a-2) \cdot (a+2)$

б) $a \cdot (a-2) \cdot (a+2)$

в) $a \cdot (a-3)$

г) $a^3 - 4a$

68. Најмањи заједнички садржалац израза (НЗС) $x^3 - 8$, $4x^2 + 8x + 16$ и $2x-4$ је:

а) $8(x-2)(x^2 + 2x + 4)$

б) $4(x-2)^2(x^2 + 2x + 4)$

в) $4(x-2)(x^2 + 2x + 4)$

г) $6(x-2)(4x^2 + 2x + 4)$

69. Решење једначине $9^x - 8 \cdot 3^x = 9$ је:

70. Решење једначине $\left(\frac{8}{7}\right)^{3x-8} = \left(\frac{7}{8}\right)^{2-x}$ је:

а) $x = 2$

б) $x = 1$

в) $x = -2$

г) $x = -3$

д) _____

71. Решење једначине $3^x + 3^{x+1} + 3^{x+2} = 39$ је:

- а) $x = 0$
- б) $x = -1$
- в) $x = 2$
- г) $x = 1$

72. Решење једначине $2^x + 2^{x+1} + 2^{x+2} = \frac{7}{8}$ је:

- а) $x = 0$
- б) $x = -1$
- в) $x = -2$
- г) $x = -3$
- д) _____

73. Решење неједначине $\left(\frac{7}{9}\right)^{3x-9} > \left(\frac{7}{9}\right)^{5-4x}$ је:

- а) $x \in (2, +\infty)$
- б) $x \in (-\infty, -2)$
- в) $x \in (-\infty, +\infty)$
- г) $x \in (-\infty, 2)$

74. Решење једначине $\log(x+1) + \log(x-2) = 2\log 2$ је:

- а) $x = 1$
- б) $x = 3$
- в) $x = 4$
- г) $x = 8$

75. Решење једначине $\log x + \log(x-6) = 2\log(x-4)$ је:

76. Решење једначине $\log x + \log(x-3) = 2\log(6-x)$ је:

- а) $x = 5$
- б) $x = 6$
- в) $x = 8$
- г) $x = 3$
- д) _____

77. Ако је $\sin \alpha = -\frac{\sqrt{3}}{2}$, $\alpha \in \left(\pi, \frac{3\pi}{2}\right)$ одредити $\cos \alpha$:

78. Ако је $\sin \alpha = \frac{3}{5}$, $\alpha \in \left(\frac{\pi}{2}, \pi\right)$ тада је :

а) $\cos \alpha = \frac{2}{5}$

б) $\cos \alpha = \frac{4}{5}$

в) $\cos \alpha = -\frac{3}{5}$

г) $\cos \alpha = -\frac{1}{2}$

д) _____

79. Ако је $\sin \alpha = -\frac{\sqrt{3}}{2}$, $\alpha \in \left(\frac{3\pi}{2}, 2\pi\right)$ тада је :

а) $\cos \alpha = \frac{\sqrt{3}}{2}$

б) $\cos \alpha = \frac{-\sqrt{3}}{2}$

в) $\cos \alpha = -\frac{1}{2}$

г) $\cos \alpha = \frac{1}{2}$

д) _____

80. Ако је $\sin \alpha = -\frac{1}{2}$, $\alpha \in \left(\frac{3\pi}{2}, 2\pi\right)$ тада је :

а) $\cos \alpha = \frac{1}{2}$

б) $\cos \alpha = \frac{\sqrt{3}}{2}$

в) $\cos \alpha = -\frac{\sqrt{3}}{2}$

г) $\cos \alpha = -\frac{1}{2}$

ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА:

- Рачунарство и информатика, Никола Клем, уџбеник за I разред средње школе, 2007. године
- Поглавља које треба обрадити су: Рачунарство и информатика, Рачунарски системи, Компоненте хардвера РС-а, Оперативни системи (без MS Windows-а) и Рачунарске комуникације.

ПИТАЊА

1. Кључна карактеристика прве генерације рачунара било је коришћење:
 - а) вакумских цеви
 - б) транзистора
 - в) интегрисаних кола
 - г) микропроцесора
2. Како се називају рачунари великих могућности и брзине обраде чија конструкција је заснована на паралелизацији рачунарског процеса:

3. Рачунари који у једном тренутку могу да изврше једну наредбу над само једним податком, називају се:
 - а) паралелни или SIMD (*Single Instruction Multiple Data*)
 - б) серијски или SISD (*Single Instruction Single Data*)
 - в) ултратрачунари или MIMD (*Multiple Instruction Multiple Data*)
 - г) супер рачунари
4. Поступак рашчлањивања на најједноставније кораке, а затим за сваки корак писање одговарајућих наредби које рачунар треба да изврши, је:
 - а) поступак програмирања
 - б) поступак сортирања
 - в) поступак декодирања
 - г) поступак меморисања
5. Капацитет меморије од 1 GB еквивалентан је капацитету:
 - а) 1024 MB
 - б) 1024 KB
 - в) 1000 Mb
 - г) 1024 B

6. Група од 16 бита назива се:
 - а) регистар
 - б) полуреч (*halfword*)
 - в) бајт
 - г) реч (*word*)
7. Група од 32 бита назива се:
 - а) реч (*word*)
 - б) килобајт
 - в) бајт
 - г) регистар
8. Јединица која се састоји од регистара и електронских кола потребних за извођење аритметичких и логичких операција, назива се:
 - а) излазна јединица
 - б) улазна јединица
 - в) јединица унутрашње меморије
 - г) аритметичко-логичка јединица
9. Јединица која је координатор рада целокупног рачунарског система:
 - а) контролна јединица
 - б) аритметичко-логичка јединица
 - в) излазна јединица
 - г) јединица спољне меморије
10. Јединице које служе за чување програма и података рачунар није у употреби су:
 - а) јединице унутрашње меморије
 - б) јединице спољне меморије
 - в) контролне јединице
 - г) јединице кеш меморије
11. Меморија са директним приступом је:
 - а) магнетни диск
 - б) магнетна трака
 - в) матични диск
 - г) касета
12. Магнетна трака је меморија са:
 - а) директним приступом
 - б) секвенцијалним приступом
 - в) системским приступом
 - г) случајним приступом

13. Уређаји који служе за унос програма и података у рачунар називају се:
- а) излазни уређаји
 - б) показни уређаји
 - в) улазно-излазни уређаји
 - г) улазни уређаји
14. Скуп програма који треба да обезбеди лако и ефикасно коришћење рачунара је:
- а) апликативни систем
 - б) оперативни систем
 - в) радни програм
 - г) информациони систем
15. Оперативни систем који омогућава да рачунар држи у меморији и извршава само један програм назива се:
- а) мултипрограмски оперативни систем
 - б) једнокориснички оперативни систем
 - в) графички оперативни систем
 - г) монопрограмски оперативни систем
16. Програми који команде дате из неког програма, према неком усвојеном стандарду, преводје у команде које уређај разуме, називају се:
- а) изворни програми
 - б) услужни програми
 - в) везници (драјвери)
 - г) апликативни програми
17. Програми који омогућавају уношење, исправљање, чување и штампање текста, називају се:
- а) компајлери
 - б) едитори
 - в) програми за анимацију
 - г) асемблери
18. Мали програм ускладиштен на неки медијум самостално или укључен у неку датотеку са намером да направи што већу штету, што је могуће већем броју корисника, назива се:
- а) едитор
 - б) везник
 - в) извршни програм
 - г) вирус

19. Програми који се дистрибуирају бесплатно и могу се размењивати, без икаквих ограничења, су:
- а) власнички програми (*proprietary software*)
 - б) дељени програми (*shareware*)
 - в) заштићени програми (*protected software*)
 - г) јавни програми (*public domain software*)
20. Наведите које се три врсте програма могу наћи на тржишту, са аспекта ауторских права:
- _____
- _____
- _____
21. Прикључна места за процесор, меморију, магистрале, скуп чипова који контролише рад рачунара и прикључци (слотови) за додатне картице налазе се на:
- а) основној плочи
 - б) магнетној плочи
 - в) процесору
 - г) хард диску
22. Рачунске и логичке операције извршавају се у:
- а) RAM меморији
 - б) процесору
 - в) на диску
 - г) кеш меморији
23. Ознаком MIPS означава се :
- а) капацитет радне меморије
 - б) учестаност импулса који генерише сат (*clock*)
 - в) брзина преноса података
 - г) број милиона инструкција у секунди
24. Радни такт процесора је:
- а) учестаност импулса које генерише сат (*clock*)
 - б) брзина преноса података
 - в) број задатих инструкција у секунди
 - г) време приступа
25. Јединицом мегабајт изражава се:
- а) време чекања
 - б) брзина преноса података
 - в) капацитет меморије
 - г) време приступа

26. Део меморије који може да се чита и у који могу да се уписују подаци је:
- а) ROM (*Read Only Memory*)
 - б) кеш (*cache*) меморија
 - в) RAM (*Random Access Memory*)
 - г) EPROM (*Erasable Programmable ROM*)
27. Којим се јединицама мери радни такт процесора:
- _____
28. Подаци које процесор често користи налазе се у:
- а) ROM меморији
 - б) RAM меморији
 - в) кеш меморији
 - г) виртуелној меморији
29. Статички део меморије који може само да се чита је:
- а) кеш меморија
 - б) ROM меморија
 - в) DRAM меморија
 - г) RAM меморија
30. Врло брза меморија која се налази у самом процесору или уз њега је:
- а) ROM меморија
 - б) RAM меморија
 - в) DRAM меморија
 - г) кеш меморија
31. Комуникациони пут помоћу којег се размењују информације међу компонентама назива се:
- а) порт
 - б) магистрала
 - в) слот
 - г) контролер
32. Магистрала која преноси адресе које генерише процесор назива се:
- а) контролна магистрала
 - б) магистрала података
 - в) адресна магистрала
 - г) УДП магистрала
33. Наведите које се три врсте магистрала налазе у рачунару:
- _____
- _____
- _____

34. Портови, код којих сви битови једног бајта излазе истовремено, називају се:
- а) асинхрони портови
 - б) серијски портови
 - в) паралелни портови
 - г) RS-232 портови
35. Наведите три врсте портова који се налазе у рачунару:
- _____
- _____
- _____
36. Скуп стаза истог полупречника, са горње и доње стране свих плоча диска, назива се:
- а) сектор
 - б) партиција
 - в) цилиндар
 - г) каталог
37. Очитавање података записаних на DVD диску врши се помоћу:
- а) ласерског зрака
 - б) уписне струје
 - в) магнетне игле
 - г) магнетно-отпорне главе
38. Према начину рада, уређај миш може бити:
- а) растерски или векторски
 - б) механички или оптички
 - в) преносни или фиксни
 - г) LED или CRT
39. Број пиксела по хоризонтали и вертикали монитора изражава:
- а) текуће вредности
 - б) константе
 - в) резолуцију
 - г) индекс увећања
40. Наведите које се три врсте картица могу наћи на матичној плочи рачунара:
- _____
- _____
- _____

41. Уређај који податке ускладиштене у рачунару у дигиталном облику претвара у одговарајуће аналогне сигнале који контролишу приказивање на екрану назива се:
- а) аритметичко-логичка јединица
 - б) звучна картица
 - в) мрежна картица
 - г) графичка картица
42. Уређај који омогућава повезивање рачунара коришћењем телефонских линија је:
- а) концентратор
 - б) модем
 - в) рутер
 - г) repeater
43. Наведите три врсте монитора са равним екраном:
- _____
- _____
- _____
44. Монитори који се састоје од великог броја врло малих диода поређаних у облику мреже на екрану називају се:
- а) LCD монитори
 - б) LED монитори
 - в) GPD монитори
 - г) монитори са катодном цеви
45. Наведите три улазна уређаја који поред миша имају улогу показивања и избора објеката на рачунару:
- _____
- _____
- _____
46. Наведите три врсте штампача:
- _____
- _____
- _____
47. Уређаји који се користе за аутоматизацију масовног уношења података називају се:
- а) скенери
 - б) дигитајзери
 - в) плотери
 - г) оптички читачи

48. Уређаји који преносе слику у рачунар у облику растера називају се:
- а) плотери
 - б) штампачи
 - в) скенери
 - г) дигитајзери
49. Јединствена комбинација вертикалних линија која се користи за шифрирање комерцијалних производа у циљу аутоматског уношења података у рачунар представља:
- а) графички таблет
 - б) бар код
 - в) адресни код
 - г) пин код
50. Наведите три компоненте од којих се састоји типичан оперативни систем:
- _____
- _____
- _____
51. Делове диска који се физички налазе на истом диску, али их рачунар логички посматра као различите дискове називамо:
- а) деонице диска
 - б) партиције диска
 - в) сектори диска
 - г) стазе диска
52. Копија документа (или података) снимљена на неки спољни носилац информација (диск, дискета, CD, трака) назива се:
- а) активни каталог
 - б) слог
 - в) каталог
 - г) датотека
53. Каталог или поткаталог на који је корисник тренутно повезан назива се:
- а) корен (*root*)
 - б) радни каталог
 - в) сектор
 - г) слог
54. Скуп назива чворова (каталога и поткаталога) преко којих се долази до датотеке чини:
- а) пут (*path*)
 - б) корен
 - в) директоријум
 - г) каталог

55. Потреба за поновним уношењем оперативног система у меморију, ако је рачунар већ укључен, захтева:
- а) хладни старт (*cold start*)
 - б) топли старт (*warm start*)
 - в) унутрашњи старт
 - г) спољашњи старт
56. Џокер знак који замењује скуп суседних знакова је:
- а) знак питања
 - б) звездица
 - в) двотачка
 - г) узвичник
57. Наредбе DOSa које се све време рада рачунара налазе у меморији и раположиве су одмах по задавању називају се:
- а) интерне наредбе
 - б) екстерне наредбе
 - в) стартне наредбе
 - г) експлицитне наредбе
58. Показивач на екрану који приликом куцања показује место где ће бити откуцан следећи знак назива се:
- а) логатом
 - б) команда
 - в) курсор
 - г) знак
59. Наредбе које су у суштини програми који се налазе на диску и по задавању морају прво да се учитају са диска, а потом изврше, називају се:
- а) интерне наредбе
 - б) екстерне наредбе
 - в) експлицитне наредбе
 - г) стартне наредбе
60. Физички канал за повезивање два уређаја назива се:
- а) апликациони програм
 - б) комуникациони уређај
 - в) комуникациони медијум
 - г) комуникациони софтвер

61. Уређај који има задатак да податке који се преносе из рачунара претвори из облика у коме су били ускладиштени у рачунару у облик погодан за преношење преко комуникационог медијума назива се:
- а) везник (драјвер)
 - б) апликациони програм
 - в) комуникациони уређај
 - г) комуникациони софтвер
62. Наведите три компоненте које омогућавају размену података између рачунара:
- _____
- _____
- _____
63. Две изоловане, бакарне жице, упредене равномерним кораком упредања, које се користе за телефонске комуникације чине:
- а) коаксијални кабл
 - б) оптички кабл
 - в) repeater
 - г) упредену парицу
64. Картице које представљају везу између ожичења мреже и рачунара (радне станице) називају се:
- а) графичке картице
 - б) мрежне картице
 - в) логичке картице
 - г) звучне картице
65. Рачунарска мрежа која је ограничена на једну зграду или групу зграда назива се:
- а) градска рачунарска мрежа (*MAN*)
 - б) пословна рачунарска мрежа (*BAN*)
 - в) локална рачунарска мрежа (*LAN*)
 - г) глобална рачунарска мрежа (*WAN*)
66. Наведите три топологије рачунарских мрежа:
- _____
- _____
- _____
67. Топологија у којој је сваки чвор повезан са два суседна чвора тако да везе чине кружну конфигурацију назива се:
- а) прстенаста топологија
 - б) топологија магистрале
 - в) хибридна топологија
 - г) звездаста топологија

68. Топологија код које су сви чворови везани појединачно на магистралу преко које се обавља комуникација међу њима је:
- а) прстенаста топологија
 - б) топологија магистрале
 - в) хибридна топологија
 - г) звездаста топологија
69. Релације међу еквивалентним модулима, обично на различитим чворовима, називају се:
- а) интерфејси
 - б) протоколи
 - в) стандарди
 - г) функције
70. Јединствена адреса мрежног прикључка уређаја прикљученог на Интернет назива се:
- а) системска адреса
 - б) логичка адреса
 - в) IP адреса
 - г) Ping адреса
71. Сервис Интернета, који се користи за слање писаних порука између корисника, назива се:
- а) WWW
 - б) хипермедија
 - в) електронска пошта
 - г) системски позив
72. Мрежно уопштење стандардног концепта имена датотека, одредиште датотеке на било ком рачунару у мрежи представља:
- а) FTTP
 - б) HTTP
 - в) URL
 - г) ULR
73. Сервис Интернета, који омогућава претраживање Интернета коришћењем графичког корисничког интерфејса, назива се:
- а) WWW
 - б) хипермедија
 - в) електронска пошта
 - г) системски позив
74. Интернет сервис, који омогућава да се корисник пријави на удаљени рачунар и активира програме на њему, назива се:
- а) Интернет PHONE
 - б) FTP
 - в) Telnet
 - г) Finger

75. Несеквенцијални фрагменти текста повезани међусобно помоћу показивача (линкова) називају се:
- а) хипертекст
 - б) хипермедија
 - в) навигавција
 - г) мултимедија
76. Рачунар у мрежи на чијим дисковима су ускладиштене датотеке које се стављају на располагање корисницима мреже зове се:
- а) модем сервер
 - б) клијент сервер
 - в) фајл сервер
 - г) сервер клијент
77. Протоколи:
- а) су физички канали за повезивање два уређаја
 - б) представљају везу између ожичења мреже и рачунара
 - в) дефинишу облик и правила за размену порука
 - г) су картице на које се повезују UTP каблови
78. *Mbps* је јединица за мерење:
- а) капацитета радне меморије
 - б) учестаности импулса које генерише сат (*clock*)
 - в) брзине преноса података
 - г) брзине централног процесора
79. Уређај који се уграђује на коаксијални кабл као појачавач сигнала назива се:
- а) repeater
 - б) рутер
 - в) конвертор
 - г) модулатор
80. Уређај који врши конверзију дигиталних у аналогне сигнале (модулација) и обрнуто (демодулација) назива се:
- а) repeater
 - б) модем
 - в) рутер
 - г) концентратор